

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 161128--29

Falu lasarett
Sjukhus

Falun
Ort

Ortopedkliniken
Klinik

Eva Samnegård, Erica Domeij Arverud och Olle Nilsson
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Ortopedkliniken på Falu lasarett består av 2 vårdavdelningar med 36 vårdplatser. Tillsammans med Mora lasarett är upptagningsområdet 280 000 invånare. Ortopedkliniken på Falu lasarett har en bred och allsidig klinisk verksamhet, dock finns vissa begränsningar inom specifika medicinska områden (viss handkirurgi), men detta kompenseras med randutbildning. Verksamheten är tillräckligt allsidig för att uppfylla målbeskrivningens krav. Jour ingår i tjänstgöringen i adekvat omfattning så att målbeskrivningen ska kunna uppfyllas. Dokumenterade rutiner finns för ST-utbildningens genomförande och uppföljning både på kliniknivå och övergripande nivå. Det finns en plan för lika rättigheter och möjligheter avseende kön, etnicitet, religion m.m.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Medarbetarna på kliniken har tillsammans en red klinisk kompetens, som täcker ortopedins hela bredd på Länssjukhusnivå. Handledarna är specialistkompetenta och har genomgått handledarutbildning (med två undantag, utbildning planeras inom kort). Det finns övergripande rutiner om hur handledning av ST-läkare ska genomföras. Handledarträff/specialistkollegium sker en gång om året, där ST-läkarnas kunskaper och progress värderas. Respektive handledare ansvarar för återkoppling till ST-läkaren. Dokumenterade rutiner för uppföljning av ST-läkarens kunskaper på mottagningen följs upp

för det mesta, men återkoppling även ur andra aspekter på utbildningen efterfrågas av ST-läkarna. Specialistkompetent och handledarutbildad studierektor finns, liksom skriftlig arbetsbeskrivning för denne. Skriftliga instruktioner för handledare finns. Tre medarbetare på kliniken är disputerade. Ytterligare vetenskaplig kompetens finns inom ramen för Centrum för Klinisk Forskning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Genomgående bra lokaler och modern utrustning. Klinikens lokaler är samlade, mycket ändamålsenliga och medger en god lärandemiljö. Varje ST-läkare har en egen arbetsplats med dator där de kan arbeta ostört. God tillgång till e-publikationer och bibliotek med stöd av bibliotekarie finns.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Övergripande plan för tjänstgöringens upplägg finns. Studierektorn deltar i planeringen av utbildningsprogrammen. En långsiktig planering av ST-läkarnas tjänstgöring över hela ST-utbildning är under introduktion. Tjänstgöringen är organiserad så att målbeskrivningen kan uppfyllas. Sidoutbildning (som finns med i utbildningsprogrammet) och kurser planeras av handledare och ST-läkare tillsammans. ST-läkarna har ST-kontrakt och oftast ett rudimentärt individuellt utbildningsprogram, som revideras regelbundet. Introduktion till ST och läkarvikariat finns, men ett strukturerat introduktionsprogram är under uppbyggnad. Jourtjänstgöring ingår i adekvat omfattning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

EHandledning och uppföljning

Alla ST har personlig handledare. Tid för handledarsamtal finns ej avsatt i arbetsschemat och verkar förekomma i varierande omfattning. Dokumentation av handledarsamtal förekommer delvis. Återkoppling vad gäller ST-läkarnas kompetensutveckling sker i varierande omfattning. Uppdragsbeskrivning för handledare finns. Utbildningsklimatet är gott med ett bra diskussionsklimat. Det pågår en utveckling för kontinuerlig och strukturerad utvärdering

och återkoppling med etablerade metoder. Vid sidoutbildningen har ST-läkaren en lokal handledare, men ordinarie handledare följer inte alltid upp ST-läkarens kunskaper.

Även vikarierande, legitimerade läkare har handledare och utbildningsprogram. Tillgång till kvalificerad handledning för forskning finns.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Möjlighet att delta i externa kvalitetsgranskade kurser är mycket god. Alla ST-läkare deltar i regionens ST-utbildningsaktiviteter. De teoretiska momenten finns inte alltid med i det individuella utbildningsprogrammet. Inom landstinget finns utbildning avseende delmål 13-21 (a och b) som samtliga ST-läkare deltar i. Man planerar inom kort utöka dessa kurser med de nya delmålen i enlighet med 2015 års förordning. Journal club finns på kliniken där ST-läkaren bereds möjlighet att presentera publicerade artiklar. Regelbundna, schemalagda interna utbildningar är under uppbyggnad. Självstudier finns inte uttryckligen inlagt i schemat, men kan bedrivas under tid avsatt för administration.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Grundutbildning för ST i vetenskapsmetodik finns. Vetenskapligt arbete och kvalitetsarbete genomförs av alla, 10 veckor kan disponeras för detta. Det är oklart i vilken omfattning strukturerad återkoppling sker. Möten med granskning och diskussion av vetenskapliga arbeten förekommer. Presentation av arbeten på Svensk Ortopedisk Förening och Mellansveriges Ortopediska Förening förekommer. Nära samarbete avseende vetenskapligt arbete sker med Centrum för Klinisk Forskning och klinikens två disputerade läkare nyttjas för de vetenskapliga arbetena. Där finns även möjlighet för utökad forskning och doktorandprogram finns i samarbete med Uppsala Universitet. Flera vetenskapliga artiklar har publicerats senaste året av klinikens läkare. Regelbundna Journal Clubs finns på enheten.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Alla ST-läkare deltar i regional utbildning i ledarskap, etik, kommunikation och handledning. ST-läkarna har möjlighet att bedriva utbildning, ledarskap och handledning. I daglig kontakt med patienter tränar ST-läkaren sin kommunikativa kompetens, återkoppling sker ofta vid ”medsittning”. Ledarskap tränas bl.a. i team på avdelning, mottagning och operation. Återkoppling ges sällan. ST-läkaren ges möjlighet till undervisning av personal på avdelning

och av läkarstudenter. Strukturerad återkoppling på undervisningen sker oftast inte. Det ges stora möjlighet till handledning/instruktion av läkarstudenter och AT-läkare. Återkoppling på handledningen sker sporadiskt. Fördjupat ledarskapsprogram eller "ledarskaps-ST" finns ej.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- Bred klinisk verksamhet och kompetens.
- Gott patientunderlag.
- Engagerad och strukturerad ledning av ST-utbildning och gott kamratskap inom ST-gruppen och hela kollegiet.
- Gott samarbetsklimat där det är lätt att få instruktioner i det vardagliga kliniska arbetet. Sedan föregående SPUR-inspektion (2009) har ett omfattande arbete utförts avseende ST-utbildningen bl.a. med en tydligare generell utbildningsplan och uppföljning, samt utvärdering av ST.
- Ett nystartat förbättringsarbete pågår för ytterligare förbättring av planering och struktur av ST-utbildningen.

Svagheter

- Flera av ST-läkarna efterfrågar en tydligare struktur för planering och uppföljning av sin utbildning, särskilt den kirurgiska färdighetsträningen.
- Regelbunden och frekvent schemalagd handledartid saknas, likaså schemalagd studietid.
- Stort utbildningsansvar vilar på kliniken med relativt många ST-läkare (12).
- Sköterskebrist ledande till platsneddragning har under de senaste åren menligt påverkat klinikens verksamhet och därmed möjligheterna till kirurgisk träning – särskilt inom den elektiva verksamheten.
- Flera ST har försenats i sin utbildning då deras kunskaper/färdigheter har efterfrågats i produktionen så att grundutbildningen har fördröjts.

Förbättringspotential

- Det pågår ett mycket ambitiöst och lovande förbättringsarbete för att säkerställa innehåll och kvalitet i utbildningen. Detta arbete har stor potential att utveckla klinikens ST-utbildning.
- En tydligare definition av utbildningsmålen vid varje placering och uppföljning av dessa rekommenderas.
- Ökade krav på ST-läkarna och handledare att ta initiativ till och genomföra medsittning, mini-cex, och medoperation mm, samt att återkoppling sker även av andra utbildningsmoment, såsom undervisning, handledning och kvalitetsarbetet.
- Ökad återkoppling till ST-läkaren. Användning av "operationskörkort" eller modellen "Ge kniven vidare" inom fler "sektioner" för att optimera ST-läkarens kompetensutveckling vid varje ingrepp.
- ST-mottagningar där flera ST har nybesöksmottagning med tillgång till instruktion av en gemensam specialist, befriad från egen mottagningsmodul, skulle förbättra utbildningsvärdet av mottagningsarbetet.
- Ett ökat stöd och ökad tydlighet kring handledaruppdraget kan relativt enkelt ske genom t.ex träffar inom handledargruppen en gång per termin där uppdraget tydliggörs och erfarenheter kan utbytas. I vissa fall kan en uppföljande handledarutbildning behöva göras, på lokal- och/eller övergripande nivå.
- Schemalagd tid för handledning skulle öka kvalitén på denna.
- Ett fördjupat samarbete kring schemalagningen mellan studierektor och schemaläggare kan förbättra och underlätta genomförandet av utbildningsplanerna.